

PRESEDA KSK ZDENKO TREBUĽA O PROJEKTE KOŠICE - EHMK 2013:

"Európske peniaze dajú kraju schopnosť konkurovať"

Rok 2013 prinesie veľkú príležitosť mestu Košice i okolitému regiónu. Košický samosprávny kraj sa zapojil od počiatku do podpory všetkých aktivít mesta a rozvínil ich do celého územia, ktoré materiálne i duchovne spoluvytvára a podporuje metropolu. „Ak ľudia, ktorí v Košickom kraji žijú, budú toto miesto považovať za centrum európskej kultúry, bude ho tak vnímať aj Európa a svet,“ hovorí predseda Košického samosprávneho kraja Zdenko Trebuľa.

KOŠICE. Vďaka finančnému príspevku z Európskeho fondu regionálneho rozvoja na investičné projekty získala regionálna samospráva takmer 10 miliónov eur na zlepšenie stavu v siedmich objektoch, ktoré zohrávajú významnú úlohu v kultúrnom i spoločenskom živote mesta. „Európske peniaze nám pomôžu skvalitniť kultúrne služby. Naše múzeum, galéria, divadlo a knižnice sa vďaka tomu môžu výrazne posunúť. Budú schopné oveľa lepšie konkurovať v boji o návštevníka a diváka a pritom poskytovať aj také služby, ktoré pre komerčné zariadenia nie sú zaujímavé. V kraji máme spolu 24 kultúrnych zariadení, sedem z nich priamo v Košiciach. To je dôležitý nástroj na fungovanie

kultúrneho života,“ konštatuje Zdenko Trebuľa.

Prilákajú ľudí k atrakciám regiónu

V dlhodobom programe Terra Incognita - Krajina nespoznaná - chce KSK rozvíjať kultúrny turizmus v Zemplíne, Spiši, Gemeri i v Above. V štyroch regiónoch je mnoho atrakcií. Smerujú k nim podujatia, ktoré prinesú návštevníkom zážitok a inšpirujú ich aj k ďalším návštevám. Budú mať šancu spoznať prírodu, históriu, kultúru, tradície, gastronómiu, ale predovšetkým veľa zažiť. „Ponúkame im putovania po troch tematických cestách - gotickej, vínnej a železnej. Ľudia v regiónoch, starostovia a primátori, aktéri v cestovnom ruchu, pracovníci našich kultúrnych zariadení vnímajú túto príležitosť ako inšpiráciu a motiváciu,“ dodáva Zdenko Trebuľa.

Program Terra Incognita sa sústreďuje do trinástich kľúčových podujatí, ktoré sa v priebehu roka uskutočnia na rôznych miestach Košického kraja. Okrem nich sa chystá mnoho ďalších sprievodných akcií, ktoré obohatia život v regiónoch. Regionálna samos-

práva podporila aj zlepšenie drobnej infraštruktúry v mestách a obciach. Aj ďalšie projekty z rôznych iných grantových schém, z programov cezhraničnej spolupráce, sú obsahovo nasmerované k cieľom, ktoré sa spájajú s Európskym hlavným mestom kultúry.

Šanca predstaviť krásnu krajinu

„Sme presvedčení, že náš región využije šancu, aby ukázal svoju nepoznanú tvár. Dávne gotické, jantárové, železné či soľné cesty pre nás znamenali vzájomne presahovanie kultúr, obohacovanie, inšpiráciu, vzdelanie. Krajinu netvorí len hlavné mesto a Košice sú veľmi dobrým príkladom, že aj iné metropoly v štáte majú svoju dôležitosť. V mnohých etapách histórie mali osobitné postavenie. Sila mesta podporená jeho okolitým regiónom zohrala úlohu aj v prípade kandidatúry na Európske hlavné mesto kultúry. Som hrdý, že partnerstvo regionálnej samosprávy malo dôležitú úlohu pri rozhodovaní Európskej komisie,“ uzatvára predseda KSK. „Videl sme a vidíme v tom šancu pre obyvateľov kraja i prilahlých regiónov. Pre Prešovský kraj, ale i susednú maďarskú župu, ukrajinskú oblasť, pre poľské vojvodstvo. My sme v našich končinách zvyknutí, že si navzájom pomáhame a podporujeme sa. Možnosť, že k nám prídete Európa, je preto výzvou predstaviť našu krásnu, ale možno neznámu krajinu a profitovať z toho.“

Zdenko Trebuľa
Župana teší, že kraj sa zviditeľní vo svete a ľudia v regiónoch budú z toho profitovať. FOTO:VEJA

Malý gróf Taši prilákal tisícky detí

Rozprávkový Košický kraj chce ukázať zaujímavosti najmenším obyvateľom.

KOŠICE. Rozprávkový jazvečík Taši sa cez víkend skamarátil s tisíckami detí. Verejná knižnica J. Bocatia v Barkóczyho paláci na Hlavnej ulici sa na dva dni premenila na Tašíkovo - Košický rozprávkový kraj. Tento projekt KSK a Gemerského osvetového strediska (GOS) v Rožňave je prioritne určený deťom. Spája realitu s rozprávkovým svetom prostredníctvom príbehov.

„Hlavným hrdinom je zatúlaný jazvečík, ktorý nájde svojho vzdialeného príbuzného Tasherla, a tak objaví svoj 'grófsky' pôvod. Putuje po regióne a prostredníctvom miestnych legend objavuje zaujímavé miesta. Inšpiráciou pre psíka Tašiho bol skutočný pes grófa Dionýza Andrássyho a jeho manželky Františky. Keďže nemali deti, pes Tasherli bol pre nich mimoriadne dôležitý. Jeho mramorový pomník stojí za Mauzóleom v Krásnohorskem Podhradí, v ktorom sú obaja pochovaní,“ približuje riaditeľka GOS Helena Novotná.

V projekte zatiaľ 10 obcí

Projekt fiktívneho kráľovstva a putovania po gemersko-abovskom panstve sa zatiaľ dotýka

Psík Taši
Inšpiráciou bol skutočný pes grófa Dionýza Andrássyho a jeho manželky Františky.

10 obcí: Turňa nad Bodvou, Medzev, Dvorníky - Včeláre, Betliar, Hrušov, Jablonov nad Turňou, Krásnohorské Podhradie, Hrhov, Slavošovce, Vlachovo a 4 miest: Moldava nad Bodvou, Dobšiná, Rožňava, Košice. Košický rozprávkový kraj má svoju mapu, dekrét, pasy, rozprávkovú knižku, maľovanky, komiks aj svoj putovný stan, s ktorým bude v lete chodiť medzi deti. Keďže Taši je moderný pes, s kamarátmi komunikuje aj cez sociálne siete a internetový portál www.tasi.sk.

Vo víkendovom sídle malého

grófa Tašiho, vo verejnej knižnici, sa za dva dni premleli tisícky deti a ich rodičov a starých rodičov. Kreslili, skladali, lepili, učili sa paličkovať čipkové ozdoby i pliesť kožené náramky, skúšali zaujímavé fyzikálne čary. V dramatizovanom čítaní z knižky Tašiho príbehov dokonca pomáhali hlavnému hrdinovi hľadať poklady, chytať ryby v hrušovských rybníkoch či premôcť Turkov.

„Tie dva dni boli pre nás obrovským potešením, aj keď sme sa od rána do večera nestihli ani najesť. Deti neustále prichádzali

a boli zvedavé, chceli sa zapojiť do všetkých aktivít, ktoré sme tu mali. Ani na minútku sme si neoddykli. Verím, že všetci, čo sa s Taším stretli, si ho zapamätajú a budú sa chcieť prísť pozrieť na Gemer, kde Taši zažil veľa dobrodružstiev. Práve to je náš cieľ. Ukázať deťom, v akom zaujímavom kraji bývajú. Dať rodičom tipy na výlety k prírodným či historickým pamiatkam, s ktorými sa spájajú aj príbehy,“ dodáva Helena Novotná. Projekt by sa mal postupne rozšíriť aj do ďalších regiónov kraja.

Župa zaujala mappingom na Urbanovej veži

Košický samosprávny kraj mal zastúpenie v programe otváracieho ceremoniálu EHMK aj prostredníctvom tzv. mappingu - produkciou 3D vizuálneho umenia. Na priečelí Urbanovej veže sa striedali vizuálne pozvánky na päť z trinástich podujatí, ktoré sa uskutočnia na rôznych miestach Košického kraja ako súčasť dlhodobého programu Terra Incognita - Krajina nespoznaná - zameraného na kultúrny turizmus. Zaujímavé podujatia ponúknu zážitky a emócie lokálnych príbehov, ktoré sa viažu k miestam s jedinečnými pamiatkami, prírodou či technickými unikátmi.

Štyri ostrovy kultúry sú už odovzdané

Štyri zo siedmich investičných projektov KSK v rámci EHMK boli ukončené v plánovanom termíne k 31. decembru 2012. Sú to Ostrovy kultúry v Divadle Thália, Bábkovom divadle, Barkóczyho paláci na Hlavnej ulici a prístavba Verejnej knižnice Jána Bocatia na Hviezdoslavovej ulici. V prípade troch ďalších Košický samosprávny kraj požiadala riadiaci orgán - Ministerstvo kultúry SR - o predĺženie termínu.

KOŠICE. Predĺženie termínu sa týka časti Ostrova kultúry v Uličke remesiel. Kvôli ďalšiemu archeologickému prieskumu v priekope a technologickej náročnosti stavebných postupov je ukončenie projektu posunutú na február. Vo Východoslovenskej galérii rozsiahly archeologický výskum na nádvorí spôsobil niekoľkomesačné oneskorenie postupu búracích prác na stavbe. Riadiaci orgán schválil posunutie termínu ukončenia na apríl. Do konca mája by malo byť ukončené aj Východoslovenské múzeum, kde rozsah sanačných a reštaurátorských prác je oproti predpokladu v projektovej dokumentácii väčší a náročnejší. Táto skutočnosť bola zistená až po odkrytí podkladových konštrukcií a zmapovaní ich poškodenia. Vzhľadom na dodržanie technologických postupov jednotlivých fáz reštau-

rovania, technologické presťahy potrebné na odsolenie a stabilizovanie jednotlivých vrstiev a ďalšie faktory, bolo nevyhnutné požiadať o predĺženie termínu ukončenia stavby.

Sedem investičných projektov realizuje Košický samosprávny kraj v rámci projektu EHMK Košice 2013 pod spoločným názvom Ostrovy kultúry. Na realizáciu získal nenávratný finančný príspevok 9 644 531 eur. Projekty sú implementované v rámci opatrenia 7.1 prioritnej osi 7 „Európske hlavné mesto kultúry - Košice 2013“ Regionálneho operačného programu a sú spolufinancované Európskou úniou vo výške 85 % z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, 10 % zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a 5 % z rozpočtu KSK.

Ostrovy kultúry vytvoria atraktívne prostredie v kultúrnych zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK priamo v Košiciach. Základnou filozofiou je zmeniť prístup k návštevníkom, prilákať ich, ponúknuť im otvorený priestor, ktorý môžu využiť, aj keď nie sú stálymi klientmi. Hlavným cieľom je zveľadiť kamenné inštitúcie v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK so sídlom v Košiciach, vhodne prepojiť interiérové danosti s exteriérovými možnosťami pre poskytovanie služieb na kvalitatívne vyššej úrovni s následným doplnením žánrovo rôznorodých kultúrnych podujatí.

NENECHAJTE SI UJSŤ

Pankuškové fašiangy nad Krompachmi

Prvým z 13 podujatí Terra Incognita budú 8. - 10. februára Pankuškové fašiangy v Krompachoch a v lyžiarskom stredisku Plejsy. Ako na pravých fašiangoch sa bude jesť a zabávať, súťažiť v jedení pankušiek (pampúšikov, šišiek, fánok, krepí), ale aj v stavaní najväčšieho snehuliaka, v behu do zasneženého kopca v lyžiar-

kach, vo vytvorení najdlhšieho hada na lyžiarskom svahu či v slalome medzi vareškami. Zábijačku a výrobu mäsových špecialít ukážu Krompašania spolu s partnermi - dolnozemskými Slováckmi z Nadlaku. Dobrú zábavu zabezpečia ľudové hudby, folklórne súbory a skupiny z okolitého regiónu i ľudoví rozprávači. Organizátori z Mestského úradu v Krompachoch sa tešia na návštevníkov v maskách.

Deti boli nadšené
Učili sa napríklad paličkovať čipky.

Originálny program
Mohli si upliesť kožené náramky.